

Mottagare

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.sefi.ofa.k.remissor@regeringskansliet.se**Datum**

2024-08-07

Diarienummer

RS240704

Yttrande över promemoria Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner (Fi2024.01177)

Angående remiss Fi2024/01177 (DS 2024:10) meddelar Region Halland följande.

Angående stärkt skydd för vissa förtroendevalda

Region Halland har inga synpunkter på förslaget om en ny paragraf, 4 kap. 18 a §, med tillhörande rubrik i kommunallagen (2017:725), enligt föreslagen lydelse. Region Halland delar utredningens bedömning att det finns behov av att stärka skyddet mot hot och våld för kommunal- och regionråden. Region Halland bedömer däremot att näthatet, som är en stor del av det som riskerar att skapa ohälsa i de förtroendevaldas vardag, inte kommer att angripas genom de föreslagna ändringarna.

I Brottsförebyggande rådets (2023) senaste trygghetsundersökning med svenska politiker framgår att den vanligaste händelsen under 2022 var hot och påhopp via sociala medier (16,4 procent). Eftersom frågan egentligen är för brett ställd så ingår i den siffran både faktiska hot och det som till vardags kallas näthat. Därmed vet vi inte heller hur omfattande problemet med enbart näthat egentligen är. Det har dock tidigare uppmärksammats av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR, 2022) i bland annat sin hemställan till regeringen vilken utredningen även hänvisar till.

Internetstiftelsen (2023) har i sin senaste mätning kommit fram till att 6 procent av svenskar över 16 år har utsatts för näthat och kränkningar. Den vanligaste orsaken var personliga eller politiska åsikter vilket ger anledning att anta att utsattheten bland politiker troligen är mer omfattande än i allmänhet. Internetstiftelsens siffror visar även att ungefär hälften av svenskarna inte vågar uttrycka sin åsikt på internet med anledning av näthatet. Likaså visade Politikernas trygghetsundersökning 2023 (Brå, 2023) att den vanligaste konsekvensen av utsattheten är att förtroendevalda begränsar sin aktivitet på sociala medier. Detta ger en sammantagen bild av att näthatet i sig redan har en destruktiv påverkan på det demokratiska samtalet och samhället.

Det är Region Hallands bedömning att näthatet och följderna av det fortsätter vara en stor utmaning för Sveriges kommunal- och regionråd ur ett trygghetsperspektiv. I förlängningen är det även en utmaning för det demokratiska systemet. Aktuellt lagförslag kommer inte

Adress: Region Halland, Box 517, 301 80 Halmstad**Besöksadress:** Södra vägen 9**Telefon:** 035-13 48 00 Fax: 035-13 54 44**E-post:** regionen@regionhalland.se**Webb:** regionhalland.se**Org. Nr:** 232100-0015

innebära någon tydlig förändring i det förebyggande ansvaret gällande näthat och dess följder för våra förtroendevalda. Det är därför angeläget med ytterligare steg för att vända den oroande utvecklingen. Ett första steg skulle vara att utreda utsattheten och konsekvenserna bland förtroendevalda gällande näthat särskilt.

Angående konsekvenser av förslag kring stärkt skydd för vissa förtroendevalda

Region Halland är tveksam till utredningens beräkningar av kostnaden tidsåtgång och kostnader. Den bedömda årliga tidsåtgången och de årliga kostnaderna upplevs vara i underkant, i det inledande skedet såväl som i de årliga insatserna.

Att de totala kostnaderna för utbildnings- och informationsinsatser för Sveriges samtliga kommuner och regioner skulle uppgå till 325 000 kronor årligen motsvarar en timme per organisation. Den genomsnittliga årliga kostnaden för hela det utökade uppdraget beräknas till strax över 19 000 kronor per region/kommun. Den låga beräkningen i sig indikerar en förmodan om begränsade insatser för det tillkommande uppdraget.

Angående en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner

Region Halland har i denna del ingen synpunkt. Det föreslagna förtydligandet av lagtexten är välkommet.

Regionstyrelsen

Mikaela Waltersson
Ordförande, regionstyrelsen

Krister Björkegren
Regiondirektör